

OBSAH:

1. VYHODNOCENÍ ČINNOSTI KNIHOVNY	2
2. SLUŽBY UŽIVATELŮM	6
3. SLUŽBY KNIHOVNÁM	9
3.1. PORADENSKÁ A KONZULTAČNÍ ČINNOST	9
3.2. VZDĚLÁVACÍ ČINNOST.....	10
3.3. SBĚR A VYHODNOCOVÁNÍ DAT O KNIHOVNÁCH.....	10
3.4. REGIONÁLNÍ FUNKCE	11
4. DOPLŇOVÁNÍ, UCHOVÁVÁNÍ A OCHRANA KNIHOVNÍHO FONDU	12
4.1. DOPLŇOVÁNÍ KNIHOVNÍHO FONDU.....	12
4.2. REVIZE A OCHRANA KNIHOVNÍHO FONDU.....	13
5. TVORBA BIBLIOGRAFICKÝCH A DOKUMENTAČNÍCH ZÁZNAMŮ.....	14
5.1. ZPRACOVÁNÍ KNIHOVNÍHO FONDU	14
5.2. TVORBA BIBLIOGRAFICKÝCH ZÁZNAMŮ	15
5.3. DIGITALIZACE	16
6. AUTOMATIZACE	16
7. ÚČAST NA ROZVOJOVÝCH PROGRAMECH.....	16
8. VYDANÉ PUBLIKACE.....	18
9. VÝBĚR ČLÁNKŮ O KNIHOVNĚ.....	18
10. PROPAGACE A KULTURNÍ ČINNOST KNIHOVNY	19
11. ČLENSTVÍ KNIHOVNY, ÚČAST V PORADNÍCH ORGÁNECH.....	20
11.1. ČLENSTVÍ KNIHOVNY	20
11.2. ÚČAST ODBORNÍKŮ MSVK V PORADNÍCH ORGÁNECH, ODBORNÝCH SEKCÍCH A KOMISÍCH	20
12. ORGANIZACE A ŘÍZENÍ MSVK.....	20
13. VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ	21
14. SEZNAM PRACOVNÍKŮ MSVK.....	21
15. DÁRCI A PARTNEŘI MSVK V ROCE 2005	23
16. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM	23
17. PŘEHLED VÝNOSŮ A NÁKLADŮ ROKU 2005 V KČ	24
18. ROZBOR ZAMĚSTNANOSTI A PRŮMĚRNÉHO PLATU	25
19. ČERPÁNÍ NEINVESTIČNÍCH ÚČELOVÝCH DOTACÍ.....	25

PŘÍLOHY:

PŘÍLOHA Č. 1: PŘEHLED VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ V ROCE 2005

PŘÍLOHA Č. 2: STATISTICKÉ UKAZATELE ČINNOSTI MSVK V ROCE 2005

PŘÍLOHA Č. 3: PŘEHLED POVĚŘENÝCH KNIHOVEN

1. Vyhodnocení činnosti knihovny

Za jeden z dalších mezníků v působení MSVK je považováno zřízení digitalizačního pracoviště. Planetární skener zakoupený v závěru roku, který představuje základní součást skromného pracoviště, umožňuje digitalizaci vzácných papírových dokumentů včetně silných svazků tak, že nedochází k poškození vazby. Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě tak zahájila budování digitální knihovny Moravskoslezského kraje. Digitalizace se týká regionálních dokumentů, jejichž záznamy jsou zachyceny při již tradiční bibliografické činnosti.

Knihovna řešila v minulém roce projekt programu Ministerstva kultury VISK 9 týkající se kooperativní tvorby a využívání souborů národních autorit. Práce na projektu probíhala ve čtyřech úrovních. Jednalo se zprv o on-line vyhledávání a stahování národních autoritních záznamů chybějících v přístupových rejstřících elektronického katalogu MSVK v celkovém počtu 14.393 záznamů. Zadruhé byly harmonizovány autority lokálního rejstříku MSVK (osobní jména, organizace, akce) s národními jmennými autoritami. Třetí, resp. čtvrtý cíl projektu se týkal doplňování nových údajů, resp. ověřování a editace již existujících záznamů v bázi národních jmenných autorit, zejména osobností a regionálních korporací.

Obdobně jako v předešlých letech realizovala MSVK v roce 2005 projekt Vzdělávání pracovníků knihoven Moravskoslezského kraje v kurzech informační gramotnosti z programu Ministerstva kultury VISK 2. Zaměření kurzů se týkalo užívání MS Wordu, MS Excelu, grafických možností PC, užívání internetu a elektronické pošty. V 17 kurzech se proškolilo 183 účastníků z 50 knihoven. Školení absolvovaly knihovnice z malých knihoven, např. Jistebníku, Kaňovic, Myslíku, Pustějova, ale také z Janáčkovy konzervatoře Ostrava, Ostravské univerzity či Galerie výtvarného umění v Ostravě. Kurzy počítačové gramotnosti však představovaly pouze polovinu vzdělávacích akcí, které pro 532 knihovníků MSVK loni připravila. Přehled vzdělávacích akcí je uveden v příloze č. 1.

Systém regionálních funkcí doznal v loňském roce zásadních změn. Financování se změnilo ze státní na krajskou dotaci a v září 2005 schválilo krajské zastupitelstvo nový rámec k výkonu této činnosti – Zásady zajištění výkonu regionálních funkcí v Moravskoslezském kraji, které stanovují okruh podporovaných činností, metodiku výpočtu dotací pro pověřené knihovny, uznatelné náklady apod. Přehled pověřených knihoven je uveden v příloze č. 3. Ve dvou byla pro rok 2006 připravena změna pověřených knihoven. Na Karvinsku se k výkonu regionálních funkcí přihlásila Městská knihovna Havířov a v Bruntále byly regionální funkce převedeny z Muzea v Bruntále na Městskou knihovnu Bruntál. Důvodem k první změně byl především software užívaný Regionální knihovnou v Karviné, který znemožňoval, aby knihovny pracující s jiným aplikačním programem odebíraly některé regionální funkce nabízené pověřenou knihovnou v Karviné. Druhou změnu si vyžádalo zavedení systémového přístupu k výkonu regionálních funkcí, při němž došlo k logickému přesunu regionálních knihovnických činností z muzea pod knihovnu.

Při metodických návštěvách, které MSVK vykonávala, bylo mj. zjišťováno, do jaké míry jsou v knihovnách splňovány standardizované parametry veřejných knihovnických a informačních služeb, tj. provozní doba knihovny, doplňování knihovního fondu, počet veřejně přístupných stanic připojených k internetu, studijní místa a prostory pro uživatele.

Oddělení služeb knihovnám shromažďovalo data o činnosti knihoven a dokončilo ukládání dat do databáze knihoven Moravskoslezského kraje (dosud 639 záznamů), která byla vystavena na www stránkách MSVK.

MSVK vyvíjela neustále úsilí, aby se knihovny připojovaly k internetu v rámci státního projektu PIK. Krajská knihovna rozesílala dopsud nepřipojeným knihovnám, příp. obecním úřadům informace o možnosti státní dotace pro internetizaci a figurovala jako sběrné místo pro žádosti o připojení, kterých bylo v loňském roce celkem 45. Během celého roku proběhly tři etapy připojování veřejných knihoven, přesto se v kraji stále nacházejí knihovny bez internetu. Jejich seznam je k dispozici na adrese <http://www.svkos.cz/> pod heslem „pro knihovny“.

Knihovna si v loňském roce prověřovala vhodnost doplňování knihovního fondu průzkumem uživatelských potřeb. Následující tabulky uvádějí přehled nejžádanějších oborů.

Obory žádané pro studium a zaměstnání	%
Psychologie	5,64
Filozofie a náboženství	5,27
Ekonomie	4,86
Historie a pomocné historické vědy	4,38
Angličtina	4,12
Biologické vědy	3,90
Výpočetní technika	3,86
Výchova a vzdělávání	3,60
Právo	3,49
Geografie, geologie, vědy o zemi	3,34
Němčina	3,19
Matematika	3,12
Umění, architektura	2,86
Lékařství	2,82
Management	2,78
Politické vědy	2,75
Ekonomické vědy (obecně)	2,56
Chemie	2,30
Literatura	2,04
Sociologie	1,97
Finance	1,82
Elektrotechnika, elektronika	1,82
Antropologie	1,78
Fyzika a příbuzné vědy	1,71
Čeština	1,71
Obchod	1,49
Účetnictví	1,45
Reklama, public relations	1,34
Strojírenství	1,30
Hudba	1,26

Obory žádané pro volnočasové aktivity	%
Tělesná výchova a sport, rekreace	8,23
Psychologie	6,71
Literatura	6,42
Historie a pomocné historické vědy	6,24
Hudba	5,83
Umění, architektura	5,60
Angličtina	5,48
Geografie, geologie, vědy o zemi	4,73
Filozofie a náboženství	4,61
Divadlo, film, tanec	4,49
Výpočetní technika	3,68
Biologické vědy	3,56
Lékařství	3,15
Antropologie	2,80
Výchova a vzdělávání	2,80
Zemědělství	2,10
Němčina	1,93
Jazyk, lingvistika, literatura	1,75
Právo	1,69
Sociologie	1,58
Politické vědy	1,40
Fyzika a příbuzné vědy	1,34
Domácí hospodářství	1,23
Francouzština	1,05
Elektrotechnika, elektronika	0,99
Matematika	0,88
Chemie	0,82
Dopravní prostředky	0,82
Ekonomické vědy	0,64
Technika, technologie, inženýrství	0,64

Objemnější doplňování v nejžádanějších oborech je možné pouze za předpokladu finančního posílení nákupu knih. V knihovně však opakovaně nastává situace, kdy je nutno nákup literatury v rozporu s požadavky uživatelů silně redukovat. K této situaci došlo také v závěru loňského roku.

Statistické ukazatele výkonů MSVK jsou uvedeny v příloze č. 2. Objem a struktura poskytovaných knihovnických služeb se významně neliší od výkonů knihovny v předchozích letech a je pochopitelně poznamenán malými a nevhodnými prostory, v nichž knihovna sídlí.

Zřetelný 25 % nárůst nastal v počtu poskytnutých obsáhlých informací, mezi které se ve značné míře započítávají konzultace při **zpřístupňování vzdálených elektronických informačních zdrojů** uživatelům. Jelikož počet řešerší objednaných u knihovníků také stoupl (o 4 % na 263 řešerší), lze z této skutečnosti vyvodit narůstající zájem veřejnosti o elektronické informační zdroje. Účast knihovny ve státem dotovaných konsorciálních projektech umožňovala uživatelům přístup ke

kvalitním databázím, např. ke statistickým datům Intra and - Extra - EU Trade Statistics, International Statistical Yearbook, International Trade by Commodity Statistics, OECD Statistical Compendium, Eurostat Statistic CD. K oblíbeným databázím také patří Wilson Select Plus z humanitních, společenských, sociálních a ekonomických věd, Wiley Interscience, který zpřístupňuje plné texty 160 titulů časopisů nakladatelství Wiley z oblasti přírodních a společenských věd, techniky a lékařství, EBSCO – zdroji vědeckých informací pro humanitní a společenské obory.

V uplynulém roce věnovali pracovníci knihovny mimořádnou pozornost **přípravě projektu novostavby** nejprve v rámci zpracování dokumentace pro územní rozhodnutí, následně ke stavebnímu povolení. Ve spolupráci s investorem byla pro zpracovatele projektu „Kuba, Pilař architekti“ předkládána vyjádření k průběžně se měnícímu dispozičnímu řešení budovy a byly zpřesňovány údaje o provozních i technologických potřebách instituce. MSVK kontrolovala, do jaké míry dochází z prostorových důvodů ke změnám v proponovaných kapacitách u knihovního fondu a studijních míst apod. 31. 8. 2005 bylo stavebním úřadem vydáno územní rozhodnutí. Velkým rozčarováním pro pracovníky i uživatele knihovny byl výsledek hlasování o státním rozpočtu na rok 2006, kde se nepodařilo prosadit pozměňovací návrh poslance ODS o státní investici do novostavby. Přestože návrh podepsali všichni poslanci Moravskoslezského kraje, 9 z nich (členové KDU-ČSL a někteří poslanci za ČSSD) pro návrh nehlasovalo.

Práce na projektu však intenzivně pokračují, termín k ukončení druhé projekční fáze je stanoven na 31. 3. 2006, a uživatelé i zaměstnanci krajské knihovny doufají, že se v nejbližších letech přece jen dočkají důstojného sídla.

Lea Prchalová

2. Služby uživatelům

MSVK v roce 2005 navštívilo celkem 196.923 čtenářů, kteří si zde vypůjčili dohromady 431.080 knihovních jednotek. Počet registrovaných uživatelů knihovny dosáhl počtu 9.906 osob.

Tabulka č. 1: Přehled základních ukazatelů v letech 2004 - 2005

	2005	2004
registrovaní uživatelé	9 906	9 613
návštěvníci	196 923	198 194
vypůjčky včetně MVS	431 080	438 373

Celková návštěvnost MSVK se pohybovala zhruba na úrovni roku 2004. Výrazný nárůst o téměř 50 % však zaznamenalo oddělení bibliografie, a to díky zvýšenému zájmu o využití internetu i licencí k elektronickým informačním zdrojům. O 20 % více návštěvníků zavítalo i do oddělení speciálních fondů, kde lákaly nové přírůstky hudebních CD (nakoupené v závěru roku 2004) a stoupl počet vypůjček nahrávek jazykových kurzů. Naopak meziroční snížení počtu návštěvníků půjčovny o cca 5.000 uživatelů je možno vysvětlit neustálým rozvojem elektronických forem komunikace – stále více čtenářů si dokumenty prostřednictvím www stránek knihovny i elektronické pošty vybírá, objednává, rezervuje a prodlužuje. O tom ostatně svědčí i rapidní nárůst počtu návštěv www stránek – v roce 2005 dosáhl již 130.521 vstupů (o 20.500 více oproti roku 2004).

Obr. č. 1: Oddělení služeb čtenářům – půjčovna

Tabulka č. 2: Výpůjčky bez MVS v letech 2004 - 2005 (v k. j.)

	2005	2004
celkové výpůjčky	411 791	418 784
absenční	294 095	291 774
monografie, kartografické dokumenty, hudebniny	267 838	269 894
seriály	13 098	11 871
firemní literatura	1 516	1 444
elektronické zdroje	3 857	3 353
patenty	759	1 207
zvukové záznamy hudebních nahrávek	4 319	2 395
zvukové záznamy jazykových kurzů	1 986	1 559
audiovizuální záznamy	30	51
kopie	692	0
prezenční	117 696	127 010
monografie, kartografické dokumenty, hudebniny	21 284	22 287
seriály	34 493	39 665
firemní literatura	22 702	26 055
normy	11 923	11 783
patenty	27 294	27 220
% uspokojených požadavků	91,7	92,2
OSČ	89,6	90,2
OSF	98,2	99,1

Tabulka č. 3: Meziknihovní výpůjční služba v letech 2004 - 2005 (v k. j.)

	2005	2004
MVS - výpůjčky jiným knihovnám	17 157	17 460
z toho cirkulace	11 492	12 093
MVS - výpůjčky z jiných knihoven	1 863	1 964
MMVS - výpůjčky jiným knihovnám	141	126
MMVS - výpůjčky z jiných knihoven	128	39

Výpůjčky meziročně poklesly o cca 7.000 k. j. (tj. o 1,7 %), a to zejména v důsledku snížení počtu prezenčních výpůjček seriálů a firemní literatury. Naopak informační služby vykázaly výrazný nárůst, a to na všech pracovištích MSVK. O 25 % stoupl počet poskytnutých obsáhlých informací, aniž by klesl počet zpracovaných rešerší. Zvýšilo se také množství poskytnutých základních informací (o 15 %) i metodických doporučení (o 68 %).

Tabulka č. 4: Informační činnost v letech 2004 - 2005 (základní i obsáhlé informace, metodická doporučení, rešerše)

	2005	2004
oddělení služeb čtenářům	29 858	27 541
oddělení bibliografie	9 379	6 636
oddělení speciálních fondů	833	617

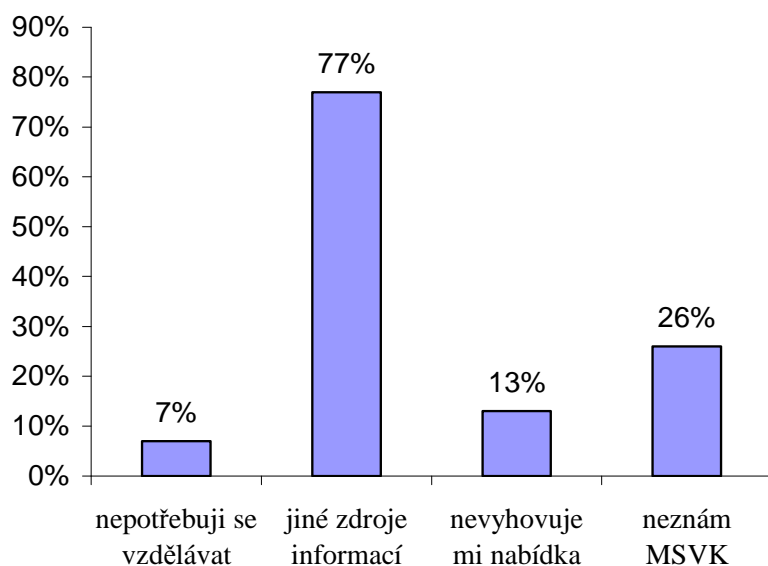

Obr. č. 2: Oddělení služeb čtenářům - studovna

V zájmu zkvalitnění poskytovaných služeb proběhl v březnu až květnu 2005 v MSVK rozsáhlý průzkum uživatelských potřeb, kterého se zúčastnilo 1.000 respondentů (tj. cca 10 % registrovaných uživatelů knihovny). Jeho cílem bylo zjištění nejžádanějších oborů v knihovně se záměrem zefektivnit doplňování fondu podle potřeb návštěvníků a také ověření metod a technik komunikace se čtenáři. Průzkum potvrdil, že většina našich návštěvníků vyhledává v MSVK dokumenty a informace především ze společenských věd. Na prvních příčkách čtenářského zájmu se tak umístily obory jako psychologie, historie, filozofie a náboženství, anglický jazyk, geografie, umění či tělesná výchova a sport. Přehled deseti nejžádanějších oborů přináší tabulka č. 5.

Jako doplněk uvedeného rozsáhlého průzkumu uživatelských potřeb proběhla v 1. pololetí roku také menší anketa pro neuzivatele MSVK, jejímž cílem bylo zjištění příčin nezájmu o knihovnu u obyvatel regionu. K jejímu uspořádání bylo využito kontaktů oddělení speciálních fondů s firmami regionu, a to prostřednictvím pracovníků podnikových knihoven. Celkem se ankety zúčastnilo 94 respondentů a i tento malý vzorek dotazovaných ukázal jednoznačný hlavní důvod nezájmu o MSVK - využívání jiných zdrojů informací (především internetu, ale i jiných knihoven, televize apod.). Pozitivním zjištěním však je, že 45 % zúčastněných uvažuje o budoucí návštěvě MSVK a jen nepatrný zlomek dotázaných uvedl nějakou předchozí negativní zkušenost.

Graf č. 1: Příčiny nezájmu o MSVK u neživatelů

Tabulka č. 5: Nejžádanější obory dle průzkumu uživatelských potřeb (v počtech respondentů)

	zaměstnání i volný čas	zaměstnání	volný čas
psychologie	267	152	115
historie a pomocné hist. vědy	225	118	107
filozofie a náboženství	221	142	79
angličtina	205	111	94
umění, architektura	173	77	96
tělesná výchova a sport, rekreace	172	31	141
geografie, geologie, vědy o zemi	171	90	81
výpočetní technika	167	104	63
biologické vědy	166	105	61
literatura	165	55	110

3. Služby knihovnám

3.1. Poradenská a konzultační činnost

Pracovnice oddělení služeb knihovnám poskytly knihovnám Moravskoslezského kraje i dalším zájemcům 207 základních a 183 obsáhlých odborných konzultací. Zpracováno bylo 54 písemných metodických doporučení a analýz - např. na požádání Městské knihovny Příbor byla provedena analýza výkonů metodou benchmarkingu z důvodu plánovaného omezení činnosti. V průběhu roku 2005 bylo provedeno 55 metodických návštěv v knihovnách kraje (v rámci výkonu regionálních funkcí a na požádání knihoven), což je výrazný nárůst oproti předcházejícímu roku.

Stále více se na oddělení služeb knihovnám obraceli studenti knihovnictví s požadavky na odbornou pomoc při vyhledávání informací ke studiu a sestavování diplomových prací.

3.2. **Vzdělávací činnost**

Oddělení služeb knihovnám v průběhu roku zajistilo a zorganizovalo 31 vzdělávacích akcí – viz příloha. Nejvíce knihovníků se již tradičně zúčastnilo kurzů počítačové gramotnosti, velký zájem byl rovněž o cyklus přednášek pro pracovníky dětských oddělení knihoven Moravskoslezského kraje.

Obr. č. 3: Přednáška pro pracovníky dětských knihoven Moravskoslezského kraje (Knihovna města Ostravy, pobočka Fifejdy)

Pro knihovny základních a středních škol byly pořádány kurzy základní knihovnické techniky včetně exkurzí do knihoven Janáčkovy konzervatoře a Střední průmyslové školy na Kratochvílově ulici.

MSVK získala novou akreditaci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k provádění rekvalifikace pro 2 pracovní činnosti (odborný pracovník v knihovně a v informacích) s platností do roku 2008.

Byla zajištěna praxe pro 1 studentku SOŠ informačních a knihovnických služeb Brno.

3.3. **Sběr a vyhodnocování dat o knihovnách**

Průběžně byly sledovány a aktualizovány informace o činnosti knihoven a byla dokončena práce na tvorbě databáze knihoven Moravskoslezského kraje v programu MS Access (639 záznamů). Ve spolupráci s firmou Nativa Enterprise s.r.o. byla databáze s částí shromažďovaných údajů vystavena na www stránkách MSVK. Databázi tvoří knihovny základní a specializované (např. lékařské, vysokoškolské, muzejní, archivní a galerijní, ale také knihovny středních škol a odborných učilišť v kraji).

V Moravskoslezském kraji byla data o činnosti veřejných knihoven shromažďována a sumarizována pomocí externího programu STAT-EXCEL. Na základě statistických sumářů a komentářů k nim byl zpracován a do knihoven kraje expedován rozbor činnosti veřejných knihoven Moravskoslezského kraje za rok 2004, který byl zároveň nově vystaven i na www stránkách knihovny.

Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, příspěvková organizace

Úvodní strana

Přehled knihoven Moravskoslezského kraje

Mapa oblasti

Vyhledávání

Podle pověřené knihovny:

Podle typu knihovny:

Podle obce:

Nativa Enterprise s.r.o. 2005

Obr. č. 4: Vyhledávací formulář databáze knihoven Moravskoslezského kraje

3.4. Regionální funkce

Ve spolupráci s 15 pověřenými knihovnami byl zajišťován výkon regionálních funkcí dle § 11 knihovního zákona a především dle Zásad zajištění výkonu regionálních funkcí v Moravskoslezském kraji účinných od 29. 9. 2005.

V průběhu roku 2005 byly pracovníci OSK prováděny pravidelné metodické návštěvy v jednotlivých pověřených knihovnách, které byly zaměřeny především na porovnávání výkonů knihoven v rámci Standardu VKIS. K zajištění koordinace postupů byla svolána 1 porada ředitelů a pracovníků pověřených knihoven Moravskoslezského kraje.

Pro pověřené knihovny bylo zpracováno 5 metodických pokynů, které obsahovaly nejnovější informace týkající se výkonu regionálních funkcí.

Za období roku 2004 byla zpracována a vystavena na www stránkách Roční zpráva hodnocení výkonu regionálních funkcí v Moravskoslezském kraji, která byla odeslána na Ministerstvo kultury a do Národní knihovny. Sumarizovány byly také statistické výkazy výkonu regionálních funkcí za 1. pololetí roku 2005 včetně komentáře.

Začátkem roku 2005 byly uzavírány nové smlouvy o přenesení regionálních funkcí z krajské knihovny na pověřenou knihovnu z důvodu změny dotace ze státní na krajskou. Další smlouva byla uzavřena mezi pověřenými knihovnami a Moravskoslezským krajem, a to „Smlouva o poskytnutí dotace z rozpočtu kraje na výkon regionálních funkcí“. Smlouvy o pověření jsou nyní uzavírány jako jednoleté.

Pracovnice OSK se zúčastňovaly celostátních porad a seminářů k problematice regionálních funkcí a porad v pověřených knihovnách. Na většině akcí byly prezentovány výsledky činnosti knihoven Moravskoslezského kraje.

4. Doplnování, uchovávání a ochrana knihovního fondu

4.1. Doplnování knihovního fondu

Celkový přírůstek knihovního fondu činil v roce 2005 28.168 k. j., což je téměř identický počet jako v předcházejícím roce (28.166 k. j.). Z následující tabulky je ovšem patrné, že rozvržení v doplňování jednotlivých druhů dokumentů bylo oproti roku 2004 značně odlišné.

Tab. č. 6: Přírůstek podle druhu dokumentu v letech 2004 - 2005 (v k. j.)

	2005	2004
monografie	13 980	12 554
seriály	4 161	2 531
normy	2 277	2 080
patenty	1 504	4 535
firemní literatura	6 000	6 000
kartografické dokumenty	168	132
elektronické zdroje	65	82
zvukové záznamy	10	235
hudebniny	3	17

Výrazný nárůst je patrný zejména v položce přírůstku seriálů, který je možno zčásti vysvětlit větším důrazem kladeným na rychlou vazbu. Roli zde sehrál také přesun některých typů dokumentů zpracovávaných dříve mezi monografiemi do seriálů. Vyšší byl také počet získaných monografií. Zde je ovšem nutno připomenout, že do přírůstku roku 2005 se promítl i mimořádný nákup zhruba 1.000 publikací ze samého závěru roku 2004.

Nedostatek finančních prostředků na nákup fondu bohužel neumožnil výraznější a systematičtější doplňování velmi žádaných zvukových dokumentů (hudebních CD).

Pokud jde o patentové spisy, je porovnání s rokem 2004 matoucí, neboť tehdy byly po ukončené revizi pořizovány do fondu kopie neúplných, poškozených či chybějících dokumentů. V roce 2005 již probíhalo doplňování obvyklým způsobem.

Pro doplňování **monografií, kartografických dokumentů, elektronických zdrojů** a **hudebnin** byly pravidelně sledovány dostupné akviziční zdroje – periodika *Knihy : týdeník pro orientaci na knižním trhu* a *O.K. : ohlášené knihy, ediční plány, nabídkové seznamy, oznámení vydavatelů* atd. Nově mohli čtenáři sami navrhnout k zakoupení určité publikace prostřednictvím formuláře umístěného na *www* stránkách knihovny.

Na dokumenty vhodné k doplnění do fondu MSVK byly vyhotoveny objednávky buď u místních knihkupců nebo přímo u nakladatelů, v případě zahraničních titulů také u dodavatelských firem. Celkově bylo z rozpočtu knihovny zakoupeno 9.316 publikací tohoto typu (8.956 českých a 360 zahraničních).

V rámci regionálního povinného výtisku získala MSVK 1.289 dokumentů. Rozesláno bylo 15 urgencí na 18 nedodaných titulů. Darem získala knihovna celkem 3.424 publikací (2.917 českých a 507 zahraničních). Zde opět hrála velkou úlohu pokračující spolupráce s Goethe-Institut Prag, od kterého MSVK obdržela 130 hodnotných knih v německém jazyce.

V roce 2005 byla navázána spolupráce s Bibliotekou Narodową Warszawa a Bibliotekou Śląskou Katowice – v rámci výměny s těmito knihovnami bylo získáno 17 knih – *silesiak*.

Seriály byly do fondu získány celostátním povinným výtiskem, nákupem, darem či výměnou. V roce 2005 docházelo do knihovny 3.805 titulů periodik (z toho 524 firemních). Bylo zaevidováno celkem 41.892 jednotlivých čísel (z toho 2.595 firemních). Pravidelně se sledovala úplnost dodávek, na chybějící čísla bylo odesláno 782 urgencí.

Tuzemské **normy** a **patenty** byly doplňovány v úplnosti (normy nákupem, patenty darem), **firemní literatura** byla získávána darem v obvyklém rozsahu. **Zvukové dokumenty**, jak již bylo uvedeno, doplňovala MSVK jen ojediněle – převážně darem.

Tab. č. 7: Přírůstek podle akviziční metody v letech 2004 - 2005 (v k. j.)

	2005	2004
nákup	11 812	10 360
dar	11 478	12 052
výměna	59	14
povinný výtisk	4 658	3 089
náhrada za ztráty	161	2 651

4.2. Revize a ochrana knihovního fondu

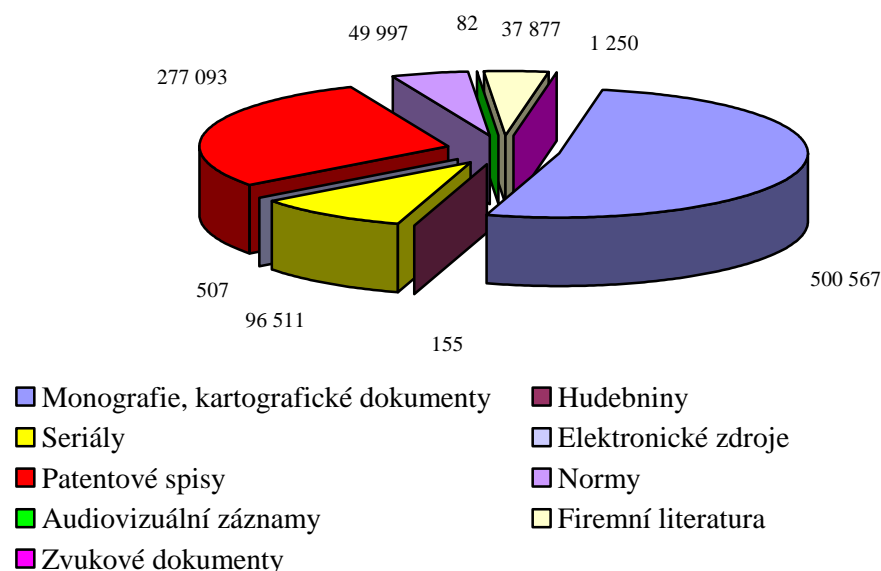
V průběhu roku 2005 bylo zrevidováno celkem 120.791 k. j. Bylo zrevidováno 12 % z fondu monografií, kartografických dokumentů, seriálů a elektronických zdrojů (bez speciálních fondů) – celkem 71.420 k. j. Výrazné snížení počtu zrevidovaných jednotek je dáno faktem, že od dubna do konce roku nebylo personálně obsazeno místo revize a tuto činnost při své běžné práci prováděly doplňkově pracovníce úseku akvizice knih. Byly sepsány protokoly o revizi a superrevizi signatury – H a příruční knihovny studovny (včetně návrhu na odpis 226 superrevizních ztrát). Z knihovního fondu bylo dále odepsáno celkem 186 k. j. ztrát čtenářů (z toho 161 bylo nahrazeno kopiemi nebo jinými

výtisky). Katalogizační lístky odepsaných publikací byly vyřazeny ze všech čtenářských katalogů, odpis byl zaznamenán v přírůstkovém lístkovém nebo svazkovém seznamu, v místním seznamu a služebním autorském katalogu. U novějších publikací zpracovaných v T Series byl odpis proveden v pomocné bázi TINVYR.

Zrevidovány byly jako každoročně všechny normy (49.371 k. j.) – současně byla provedena i kontrola jejich aktuálnosti a úplnosti vzhledem k dodatkům a změnám. Zároveň s revizí proběhla také obsahová aktualizace, přičemž byl vyřazen 1 exemplář norem, které přestaly platit v průběhu roku 2004 a byly v minulých obdobích nakoupeny dvakrát.

Do vazby bylo připraveno 4.184 k. j. seriálů a 572 k. j. knih.

Graf č. 2: Struktura knihovního fondu k 31. 12. 2005

5. Tvorba bibliografických a dokumentačních záznamů

5.1. Zpracování knihovního fondu

Díky sníženému přírůstku monografií v závěru roku se podařilo dohnat skluz v katalogizaci a zkrátit celkovou dobu zpracovávání publikací na 14 dní. V průběhu roku také výrazně pokročila retrospektivní konverze knihovního fondu. Celkem bylo uloženo 32.494 záznamů - tento vysoký počet byl dán zejména dočasným personálním posílením úseku.

Pokračovala práce na sdílení jmenných autorit. Celkem bylo z Národní knihovny importováno do lokální báze elektronického katalogu MSVK 14.393 záznamů autorit, naopak do báze národních jmenných autorit Národní knihovny bylo exportováno celkem 199 záznamů. V návaznosti na dokončenou harmonizaci osobních jmen v r. 2004 byla dokončena v září 2005 také harmonizace korporativních záhlaví pro korporace a akce. Za rok 2005 proto bylo možno provádět zpětně opravy autoritních záznamů podle oprav vystavených na ftp serveru Národní knihovny a zahájit průběžné opravy.

Ve věcné katalogizaci se pokračovalo v harmonizaci věcných autorit tam, kde to bylo ve shodě s koncepcí řízeného slovníku MSVK. Na podnět naší

knihovny poskytla Národní knihovna soupis všech geografických autorit týkajících se Polska, což umožnilo úplnou harmonizaci s řízeným slovníkem MSVK. Byly vyhledány autoritní záznamy polských geografických jmen, které naopak neměla Národní knihovna, a poslány formou předepsaného návrhového formuláře.

Na počátku roku byl aktualizován soubor znaků skupin Konspektu podle pokynů Národní knihovny.

Ve spolupráci s oddělením automatizace byly pravidelně ve dvoutýdenních lhůtách exportovány záznamy monografií pro souborný katalog ČR CASLIN a KKČK.

Po provedení upgrade na novou verzi T Series byla věnována značná pozornost přípravě zpracování samostatných záznamů jednotlivých svazků svázaných seriálů. Rutinně bylo započato s katalogizací v tomto novém menu u výročních zpráv a ročenek vydaných v roce 2005. Z iniciativy oddělení zpracování knihovního fondu byl v Ústavu výpočetní techniky Univerzity Karlovy připraven software pro remake starších údajů o jednotlivých svazcích periodik do záznamů svazků v novém menu. V roce 2006 tak bude možno zahájit automatizovanou výpůjčku seriálů.

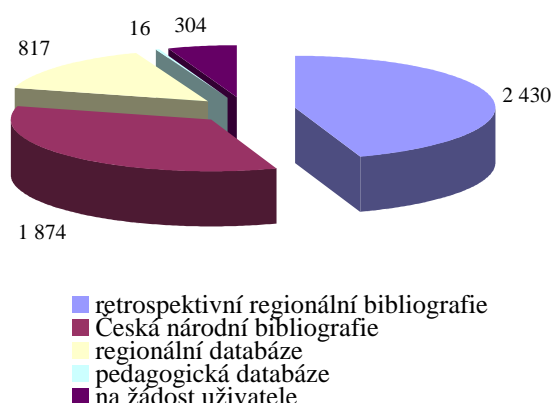
V součinnosti s oddělením akvizice knihovního fondu byla připravena koncepce zpracovávání pokračujících zdrojů v MSVK. Od 2. pololetí 2005 bylo započato v rámci rozšířeného pojetí pokračujících zdrojů se zpracováváním nepravých seriálů v masce seriálů katalogu T Series. Bylo také dohodnuto katalogizování periodických sborníků z akcí od vnočení 2006 v masce seriálů.

Nově začaly být v rámci systému T Series zpracovávány zvukové dokumenty (hudební CD), které bylo dosud možné vyhledávat jen v lístkovém katalogu.

5.2. Tvorba bibliografických záznamů

V oddělení bibliografie bylo v roce 2005 vytvořeno pro různé účely celkem 5.441 záznamů. Bibliografky pokračovaly ve zpracovávání retrospektivní regionální bibliografie Ostravy, která je ve formě průběžně doplňované databáze vystavena na <http://www.svkos.cz/eknihovna/eostrava.html> (na konci roku 2005 zde bylo obsaženo již téměř 6.000 záznamů). Souběžně probíhalo vytváření retrospektivní regionální bibliografie Frýdecko-Místecka. Ukládány byly především záznamy dokumentů z fondu Archivu města Ostravy a MSVK. Pro potřeby České národní bibliografie a regionální databáze byly excerpovány seriály z 37 titulů vydávaných v Moravskoslezském kraji i jednorázové sborníky vysokých škol a dalších institucí regionu. Doplnkově přispívalo oddělení excerpací 1 titulu do národní pedagogické databáze.

Graf č. 4: Vytvořené bibliografické záznamy

5.3. Digitalizace

V listopadu byl zakoupen planetární skener Atlas, čímž byly položeny základy pro digitální knihovnu Moravskoslezského kraje. V druhé polovině prosince započalo pracoviště s rutinní digitalizací. Jako první publikace byla zvolena monografie Almanach města Moravské Ostravy (1929). Oddělení bibliografie ve spolupráci s archivy a muzei kraje vytipovalo monografie i seriály, které budou digitalizovány v roce 2006 a byl připraven projekt pro program Ministerstva kultury VISK 7 s názvem Digitalizace ohrožených periodik Moravskoslezského kraje.

6. Automatizace

Oddělení automatizace zajišťovalo každodenní provoz automatizovaných systémů:

- T Series - akvizice a zpracování monografické literatury, akvizice a zpracování seriálů, článková bibliografie, výpůjční protokol (v roce 2005 došlo k upgrade systému na verzi 310);
- CDS/ISIS - akvizice a zpracování firemní literatury, retrospektivní regionální bibliografie;
- statistické sledování výkonů veřejných knihoven v kraji;
- statistické sledování výkonů MSVK;
- účetní a mzdové systémy – VEMA (mzdy a personalistika), FENIX (účetnictví), GEMINI (styk s bankou).

Průběžně byl zabezpečován provoz sítě Ultranet i systému PC Info.

Pravidelně byly aktualizovány www stránky knihovny.

Došlo k reorganizaci počítačové sítě, díky níž byla především posílena její bezpečnost. V současné době jsou všechna data (včetně www serveru MSVK) chráněna ve vnitřní síti. Dále došlo k výměně všech počítačů ve výukovém centru knihovny, modernizováno bylo i vybavení pracoviště registrace čtenářů.

7. Účast na rozvojových programech

Samostatně byly řešeny tři projekty programu Ministerstva kultury VISK:

- „Vzdělávání pracovníků knihoven Moravskoslezského kraje v kurzech informační gramotnosti“ (projekt programu Ministerstva kultury VISK 2) - řešitelka: Mgr. Szöke.

Z dotačních prostředků se uskutečnilo 17 kurzů informační gramotnosti pro pracovníky knihoven, a to v celkovém rozsahu 305 vyučovacích hodin. Kurzů se zúčastnilo 183 osob.

- **„Digitalizace v knihovnách aneb Co musí vědět knihovník o digitalizaci“** (projekt programu VISK 2) – řešitelka: Mgr. Szöke.
Byl uspořádán třídní kurz pro 26 účastníků v rozsahu 25 vyučovacích hodin.
- **„Kooperativní tvorba a využívání souborů národních autorit“** (projekt programu Ministerstva kultury VISK 9) - řešitel: PhDr. Hrazdil.
V rámci projektu bylo do elektronického katalogu MSVK importováno 5.939 autoritních záznamů a do Národní knihovny exportováno 178 záznamů.
- Za podpory programu Ministerstva kultury VISK 8/A **„Multilicenční zpřístupnění databáze TAMTAM“** byla v MSVK v roce 2005 poskytována uživatelům plnotextová databáze článků z českých periodik Anopress.

Obr. č. 5: Nově vybavené regionální výukové centrum MSVK

- Doplnování nekomerčních titulů uměleckých děl české literatury a literární vědy a kritiky bylo v MSVK podpořeno dalším z programů MK - Česká knihovna..

MSVK se účastnila konsorciálních projektů v rámci programu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy 1N „Informační infrastruktura výzkumu“:

- **1N04033 „Informační zdroje pro ekonomický výzkum“** - odpovědná osoba: Bc. Smékalová.
Přístup k souboru statistických databází Intra and - Extra - EU Trade Statistics, International Statistical Yearbook, International Trade by Commodity Statistics, OECD Statistical Compendium, Eurostat Statistic CD. Dále byla pro uživatele MSVK zpřístupněna plnotextová databáze pro mikroekonomiku ExpressExec,

faktografická databáze společnosti Economist Intelligence Unit ViewsWire a rozsáhlá databáze bibliografických záznamů a abstraktů světové ekonomické literatury EconLit.

- **1N04144 „Multilicence na vstup do Web of Knowledge“** - odpovědná osoba: PhDr. Hrazdilová.
Projekt zajišťuje přístup do multioborové citační databáze Web of Science (obsahuje bibliografické záznamy článků včetně abstraktů a citované reference z významných zahraničních periodik ze všech vědních oborů) a do databáze Journal Citation Reports (impakt faktory jednotlivých periodik).
- **1N04167 „OCLC FirstSearch Service“** - odpovědná osoba: PhDr. Svozilová.
Podpora umožňuje ověřování katalogizačních záznamů a vyhledávání literatury pro meziknihovní výpůjční služby ve světovém katalogu WorldCat se 49 miliony záznamů. Z projektu je dále financován přístup k databázím především z oblastí humanitních, společenských a ekonomických věd Wilson Select Plus, ArticleFirst, PapersFirst, ProceedingsFirst.
- **1N04124 „Primární elektronické informační zdroje z oblasti technických a aplikovaných přírodních věd pro vědu a výzkum“** - odpovědná osoba: Ing. Tošenovská.
V rámci projektu je zajištěn přístup k bibliografickým záznamům i plným textům článků téměř 500 titulů odborných časopisů vydávaných nakladatelstvím Springer Verlag. Databáze pokrývá biologii, chemii, geologii, astronomii, medicínu, životní prostředí, techniku, právo i ekonomii. Další informační zdroj Wiley Interscience umožňuje přístup k plným textům 160 titulů časopisů nakladatelství Wiley z oblasti přírodních a společenských věd, techniky a lékařství. Databáze ScienceDirect, která je rovněž financována projektem, nabízí vědecké, technické a lékařské časopisy nakladatelství Elsevier.
- **1N04129 „Databáze EBSCO – zdroj vědeckých informací pro humanitní a společenské obory“** - odpovědná osoba: PhDr. Hrazdilová.
Dotace zpřístupňuje plnotextové databáze Academic Search Premier a Business Source Premier - časopisecké články z oblasti převážně humanitních a společenských věd společnosti EBSCO Publishing.

8. Vydané publikace

- Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě : soutěž o návrh na zpracování urbanistického, architektonického, technického a provozního řešení novostavby. ISBN 80-7054-107-5.
- Prchalová, Lea. Výroční zpráva 2004. ISBN 80-7054-108-3.
- Švrčinová, Pavlína a Šedá, Marie. Rozbor činnosti vybraných knihoven poskytujících VKIS v Moravskoslezském kraji v roce 2004. ISBN 80-7054-109-1.
- Moravskoslezský kraj v roce 2004 : souběžná regionální bibliografie. ISBN 80-7054-110-5.
- Šedá, Marie. Příručka knihovníka [on line]. Ostrava : Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, 2005. Dostupné na: <http://www.svkos.cz/prirucka.doc>

9. Výběr článků o knihovně

- Dvě skleněné budovy služeb vyrostou blízko centra Ostravy. Mladá fronta Dnes, 2005, roč. 16, č. 49, s. 1.

- Chlebounová, Mirka. Kraj koupí pozemky pro knihovnu. Moravskoslezský deník, 2005, roč. 5, č. 234, s. 3.
- Chlebounová, Mirka. Krajský úřad v Ostravě začal distribuovat euroústavu. Moravskoslezský deník, 2005, roč. 5, č. 182, s. 3.
- Karban, Pavel. Euroústavu najdou lidé na školách i v knihovnách. Novojičínský deník, 2005, roč. 5, č. 193, s. 5.
- Knihovna versus památník. Haló noviny, 2005, roč. 15, č. 299, s. 4.
- Knihovníci se o svou budoucnost nemusejí bát. Moravskoslezský deník, 2005, roč. 5, č. 156, s. 7.
- Kudela, Petr. Knihovna : hlavně získat peníze. Mladá fronta Dnes, 2005, roč. 16, č. 49, s. 4.
- Lesková, Ivana. Poslanci porušili slib a kraj nedostal peníze na knihovnu. Mladá fronta Dnes, 2005, roč. 16, č. 284, s. 2.
- Mech, Jan. Knihovna v Ostravě? Britské listy 18. 4. 2005. Dostupné na: <http://www.blisty.cz>.
- Ptáčník, Tomáš. Knihovna má smysl. Mladá fronta Dnes, 2005, roč. 16, č. 49, s. 1.
- Stypková, Marie. Knihovna se v Ostravě příští rok stavět asi nezačne. Moravskoslezský deník, 2005, roč. 5, č. 284, s. 5.
- Stypková, Marie. Ostrava nemá peníze na vědeckou knihovnu. Rovnost, 2005, roč. 15, č. 286, s. 7.
- Týden knihoven připomene výročí televizního studia. Moravskoslezský deník, 2005, roč. 5, č. 230, s. 5.
- Prchalová, Lea. V Ostravě soutěžily návrhy nového sídla krajské knihovny. Čtenář, 2005, roč. 57, č. 2, s. 57 - 58.
- Prchalová, Lea. Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě - prostor ke studiu a relaxaci. In Služby knihoven – nové trendy : sborník příspěvků ze semináře 19. - 23. června 2005 Lednice, Česká republika. Brno : Moravská zemská knihovna v Brně, 2005, s. 122 – 124.

10. Propagace a kulturní činnost knihovny

Propagace knihovny i jejích služeb probíhala průběžně po celý rok – pravidelně byly aktualizovány www stránky, nástěnky a informativní letáky pro uživatele knihovny. Informace o MSVK se objevovaly v regionálním tisku, rozhlase i televizi včetně samostatné besedy s ředitelkou knihovny.

MSVK se zapojila také do dvou celostátních akcí na podporu knihoven a knihovnictví. V rámci Března - měsíce internetu nabídla mimo jiné několik typů školení pro uživatele (např. Jak vyhledávat dokumenty a informace, Instrukce pro práci s patenty, normami a firemními dokumenty), Týden knihoven zase přinesl výstavku biografických publikací z fondu knihovny Velcí a malí Čechové.

Ve spolupráci s Goethe-Institut Prag byly připraveny 2 výstavy: Německá literatura v českém překladu a Podoby Berlína. Dále proběhlo v prostorách Domu knihy Librex čtení německého autora českého původu Jaromíra Konečného.

Další menší výstavy pravidelně nabízely výběr z nových publikací ve fondu knihovny, v oddělení speciálních fondů se uskutečnilo 11 výstavek nových přírůstků firemní literatury. Celkově tak MSVK připravila pro své návštěvníky 21 výstav, na kterých bylo představeno dohromady 6.348 dokumentů.

I přes neustálou snahu oddělení služeb knihovnám i oddělení služeb čtenářům oslovovat střední školy s nabídkou exkurze pro jejich studenty, zájem o tuto službu stále klesá. V loňském roce se tak uskutečnilo pouze 16 exkurzí pro 388 účastníků.

11. Členství knihovny, účast v poradních orgánech

11.1. Členství knihovny

MSVK je členkou Sdružení knihoven ČR (SDRUK), Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP), Virtuální polytechnické knihovny (VPK) a Asociace evropských vědeckých knihoven LIBER.

11.2. Účast odborníků MSVK v poradních orgánech, odborných sekcích a komisích

- Ústřední knihovnická rada ČR - předsednictvo (Ing. Prchalová).
- Rada Sdružení knihoven ČR (Ing. Prchalová).
- Rada pro katalogizační politiku (PhDr. Hrazdil).
- Pracovní skupina pro jmenné zpracování knih (pí Holbergová).
- Pracovní skupina pro elektronické zdroje (pí Holbergová).
- Pracovní skupina pro kartografické dokumenty (pí Holbergová).
- Pracovní skupina pro seriály (pí Skibová).
- Pracovní skupina pro věcné zpracování (PhDr. Hrazdil).
- Pracovní skupina pro Souborný katalog ČR (PhDr. Hrazdil, Ing. Tošenovská).
- SKIP - sekce vzdělávání (Mgr. Szöke).
- SKIP 10 – výkonný výbor regionální pobočky Moravskoslezského a Olomouckého kraje (Mgr. Szöke).
- Sekce pro bibliografii při SDRUK ČR (PhDr. Hrazdilová).
- Pracovní skupina zpracovatelů kooperativní národní bibliografie (PhDr. Hrazdilová).
- Komise vedoucích pracovníků bibliografických a rešeršních oddělení vědeckých, technických a specializovaných knihoven (PhDr. Svozilová).
- Organizační výbor Sdružení uživatelů T Series (Ing. Tošenovská).
- Komise pro služby při Národní knihovně ČR (Mgr. Grafová).
- Hodnotitelská komise programu VISK 2 (Mgr. Szöke).
- Hodnotitelská komise programu VISK 8/A (Mgr. Oravová).

Oddělení bibliografie uspořádalo v červnu 2005 dvoudenní celostátní poradou vedoucích pracovníků bibliografických a rešeršních oddělení vědeckých knihoven z Čech, Moravy a Slovenska.

12. Organizace a řízení MSVK

Plnění úkolů knihovny bylo vyhodnocováno čtvrtletně s využitím statistických ukazatelů výkonnosti oddělení a průběžně dle povahy řešených úkolů na poradách vedoucích oddělení i individuálně. V roce 2005 proběhlo 8 běžných porad vedoucích a 3 mimořádné, na kterých se řešily otázky související s novostavbou MSVK. Dále proběhla i porada zabývající se problematikou průzkumu uživatelských potřeb.

Dle pokynů zřizovatele byly pravidelně zpracovávány účetní výkazy a proveden roční rozbor odborných i ekonomických aktivit. Pro potřeby Českého statistického úřadu

byly připraveny obvyklé výkazy, zejména Roční výkaz o knihovně za rok 2004. Vyhodnocená data byla včetně komentáře publikována ve Zprávě o činnosti Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě za rok 2004 a ve Výroční zprávě 2004.

13. Vzdělávání zaměstnanců

Pracovníci MSVK se zúčastnili celkem 90 školení a seminářů. Dvě zaměstnankyně zahájily bakalářské vysokoškolské studium knihovnictví, jedna absolvovala rekvalifikační knihovnický kurz.

Vybraní pracovníci, kteří navštívili zahraniční knihovny, seznámili při prezentacích kolegy se svými postřehy a dojmy.

V rámci spolupráce s jinými kulturními institucemi regionu byly zorganizovány exkurze do Knihovny města Ostravy a Ostravského muzea, kterých se zúčastnila většina zaměstnanců.

14. Seznam pracovníků MSVK

Ředitelka

Ing. Prchalová Lea

Sekretariát

Štěpánová Eva

Oddělení akvizice knihovního fondu (OAK)

Mgr. Filipová Gabriela – vedoucí

Kučatá Květoslava – do 3/2005

Nekolová Lenka

Nováková Jindra

Šindlerová Jitka – do 2/2005

Špoková Alena – od 2/2005

Tomanová Yveta – od 3/2005

Uhlířová Sultana

Zoubková Milena

Oddělení automatizace (OA)

Ing. Tošenovská Drahomíra – vedoucí

Mgr. Vojtková Blanka

Ing. Zavilová Magda

Oddělení bibliografie (OB)

PhDr. Hrazdilová Alena – vedoucí

Mgr. Pijanovská Radka

Bc. Smékalová Dagmar

Bc. Sovadinová Marcela

PhDr. Svozilová Věra

Oddělení ekonomiky a provozu (OEP)

Ing. Kotová Květoslava – vedoucí oddělení, zástupce statutárního orgánu

Benešová Zdeňka – od 5/2005

Fedorová Anna – do /2005

Fischerová Marie
Hošková Eliška
Karkošková Jana
Kožušníková Vlasta – do 10/2005
Kročá Milan
Nedecká Eva
Pala Jiří
Pavelková Jitka – od 10/2005
Pincová Lydie
Rončková Jarmila – od 5/2005 do 11/2005
Slípková Lydie
Spurná Miroslava
Šzentiványiová Marie
Ševčíková Emilia

Oddělení služeb čtenářům (OSČ)

Mgr. Grafová Kateřina – vedoucí
Antoňáková Miluše
Bambušková Helena
Báňová Judita
Byloková Kateřina, DiS
Fedorová Anna – od /2005
Fojtíková Eva
Hučíková Petra
Mgr. Chromcová Jitka
Kleinová Danuše
Kuzníková Anna
Linhartová Romana – do 6/2005
Macháčová Lada
Mencnerová Dagmar
Mervartová Věra
Podešvová Dana
Revťáková Dagmar
Rončková Jarmila – od 12/2005
Seberová Radmila
Schindlerová Eva
Slonková Irena
Štrimpfl Marek
Štverka Bohuslav
Tomanová Yveta – do 2/2005

Oddělení služeb knihovnám (OSK)

Mgr. Szöke Pavlína – vedoucí
Mgr. Galejová Petra – od 6/2005
PhDr. Slaninová Milena – do 1/2005
Bc. Šedá Marie

Oddělení speciálních fondů (OSF)

Mgr. Bc. Oravová Monika – vedoucí
Hučíková Olga

Mgr. Sklenářová Dana
Tomášová Marcela

Oddělení zpracování knihovního fondu (OZK)

PhDr. Hrazdil Aleš – vedoucí
Csabolová Světluše
Mgr. Drahotušský Aleš – od 5/2005
Mgr. Grossmannová Jana
Holbergová Pavla
Bc. Hrušková Kateřina
Hurníková Dagmar
Bc. Kozelský Michal
Kazíková Jana
Kráčmarová Marie – do 11/2005
Skibová Naděžda
Šindlerová Jitka – od 2/2005 do 12/2005
Urbancová Irena

15. Dárci a partneři MSVK v roce 2005

Více než 20 knih věnovali:

- Goethe-Institut Prag (130 knih)
- Sdružení přátel polské knihy (80 knih)
- Michael D. Carroll (71 knih)
- Nadační fond Didaktikus (48 knih)
- Ministerstvo životního prostředí (32 knih)
- Národní knihovna ČR (27 knih)

16. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

V MSVK nebyla v roce 2005 podána žádost ve smyslu výše citovaného zákona.

17. Přehled výnosů a nákladů roku 2005 v Kč

Tabulka č. 8: Přehled výnosů a nákladů

Účet - položka	Upravený rozpočet	Čerpání rozpočtu
602 – tržby z prodeje služeb	2 434 000	2 457 565,00
624 – aktivace DHM		3 350,00
644 – úroky	40 000	35 368,05
648 – zúčtování fondů		104 312,83
649 – jiné ostatní výnosy	60 000	100 693,35
651 – tržby z prodeje dl. maj.		34 500,00
654 – tržby z prodeje materiálu		580,00
691 – provozní dotace	25 943 000	25 943 000,00
Z toho: příspěvek na provoz	23 597 000	23 597 000,00
Přísp. účel. od zřiz.	2 169 000	2 169 000,00
Přísp. účel. ze SR	177 000	177 000,00
Výnosy celkem	28 477 000	28 679 369,23
501 – spotřeba materiálu	4 056 000	4 340 651,74
Z toho: účel. prostř. knih. fond	1 400 000	1 400 000,00
účel. prostř. RF	10 000	10 000,00
502 – spotřeba energie	750 000	717 405,91
511 – opravy a udržování	150 000	256 682,63
Z toho: použití IF		84 312,83
512 - cestovné	150 000	132 199,48
Z toho: účel. prostř. RF	10 000	10 000,00
513 – náklady na reprezentaci	15 000	6 905,32
518 – ostatní služby	2 387 000	2 232 532,11
Z toho: účel. prostř. ze SR	122 000	122 000,00
účel. prostř. RF	15 000	15 000,00
521 – mzdové náklady	13 320 000	13 305 949,00
Z toho: platy	13 190 000	13 189 999,00
z toho: účel. prostř. RF	525 000	525 000,00
OON	130 000	115 950,00
z toho: účel. prostř. SR	55 000	55 000,00
účel. prostř. RF	15 000	15 000,00
524 – zákonné soc. pojištění	4 620 000	4 633 993,00
Z toho: účel. prostř. RF	184 000	184 000,00
527 – zákonné soc. náklady	264 000	263 800,00
Z toho: účel. prostř. RF	10 000	10 000,00
528 – ostatní soc. náklady	25 000	3 094,50
538 – ostatní daně a poplatky	20 000	17 589,90
543 – odpis pohledávky		5 000,00
549 – jiné ostatní náklady	295 000	319 018,96
551 - odpisy	2 425 000	2 272 268,00
Náklady celkem	28 477 000	28 507 090,55
Hospodářský výsledek	0	172 278,68

Tabulka č. 9: Rozpis tržeb ze služeb

Druh poplatků	Rok 2004	Rok 2005
registrační	1 223	1 224
sankce za upomínky	427	421
cirkulace	283	258
rešerše	41	49
kopírovací práce	176	160
kopie norem	128	126
MVS	45	57
knihovnické kurzy	83	85
internet	62	71
ostatní	7	7

18. Rozbor zaměstnanosti a průměrného platu

Přepočtený stav zaměstnanců v MSVK v roce 2005 činil 68 úvazků. Z toho 2 pracovní úvazky byly hrazeny z účelových prostředků na regionální funkce.

Z 68 úvazků činil počet vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců 23, vyšší odborné vzdělání 1, středoškoláků s maturitou 30, ostatní 15.

Z 68 úvazků bylo THP knihovníků 46, THP ostatních 6, dělníků 16.

Průměrný plat z celkových prostředků na platy, tj. včetně platů na regionální funkce, činil Kč 16.164.

19. Čerpání neinvestičních účelových dotací

Projekt VISK 2 (MK) – Vzdělávání pracovníků knihoven Moravskoslezského kraje v kurzech informační gramotnosti - Kč 122 tis.

Projekt VISK 2 (MK) – Digitalizace v knihovnách aneb Co musí vědět knihovník o digitalizaci – Kč 10 tis.

Projekt VISK 9 (MK) – Kooperativní tvorba a využívání souborů národních autorit - Kč 45 tis.

Projekt VISK 8 (MK) - úhrada přístupu do mediální databáze TAM TAM (včetně archivu do roku 1996) ve výši Kč 16 tis. Úhradu provedla Národní knihovna ČR za konsorcium knihoven.

Česká knihovna. Projekt MK k doplňování nekomerčních titulů uměleckých děl české literatury a literární vědy a kritiky. MSVK obdržela 13 beletristických titulů z dotace ve výši 2.000,- Kč. Úhrada přímo z MK.

Následující projekty byly dotovány MŠMT. Dotaci pro účastníky konsorcií včetně MSVK obdržel hlavní řešitel projektu a nepromítla se do rozpočtu MSVK.

Projekt MŠMT 1N04033 „Informační zdroje pro ekonomický výzkum“.

Dotace cca: 310.000 Kč.

Projekt MŠMT 1N04144 „Multilicence na vstup do Web of Knowledge“.

Dotace cca: 28.000 Kč.

Projekt MŠMT 1N04167 „OCLC FirstSearch Service“. Dotace cca: 261.765 Kč.

Projekt MŠMT 1N04124 „Primární elektronické informační zdroje z oblastí technických a aplikovaných přírodních věd pro vědu a výzkum“. Dotace cca: 147.540 Kč.

Projekt MŠMT 1N04129 „Databáze EBSCO – zdroj vědeckých informací pro humanitní a společenské obory“. Dotace cca: 150.000 Kč.

Příloha č. 1: Přehled vzdělávacích akcí v roce 2005

➤ **Kurzy počítačové gramotnosti**

Termín konání: březen – listopad
Místo konání: regionální výukové centrum MSVK
Účast: 183 osob

Používání PC a správa souborů	4 kurzy
Textový editor (MS Word)	3 kurzy
Tabulkový kalkulátor (MS Excel)	4 kurzy
Elektronická prezentace (MS PowerPoint)	1 kurz
Grafické možnosti PC	3 kurzy
Služby informační sítě	2 kurzy

➤ **Setkání uživatelů AKS LANius a Clavius**

Termín: leden
Místo konání: Městská knihovna Frýdek-Místek (pobočka Místek)
Účast: 42 osob

➤ **Školení pro pracovníky školních knihoven Moravskoslezského kraje**

Téma: Základy knihovnické práce
Termín konání: říjen (2x)
Místo konání: regionální výukové centrum MSVK
Účast: 21 osob

➤ **Školení Nové trendy ve věcné katalogizaci**

Termín konání: červen, prosinec
Místo konání: regionální výukové centrum MSVK
Účast: 41 osob

➤ **Literatura našeho regionu**

Termín konání: duben
Místo konání: Městská knihovna Frenštát p. R.
Účast: 42 osob

➤ **Cyklus přednášek pro pracovníky dětských oddělení knihoven kraje**

Téma: Vývojová psychologie období dětství a dospívání
Aktuální problémy výchovy
Volný čas dětí
Termín konání: září
Místo konání: Knihovna města Ostravy (pobočka Fifejdy)
Účast: 46 osob

➤ **Základy písemné komunikace**

Termín konání: prosinec
Místo konání: regionální výukové centrum MSVK
Účast: 16 osob

➤ **Digitalizace v knihovnách aneb Co musí vědět knihovník o digitalizaci**

Termín konání: duben
Místo konání: regionální výukové centrum MSVK
Účast: 26 osob

➤ **Rekvalifikační kurz pro pracovníky knihoven a informačních institucí bez knihovnického vzdělání**

Termín konání: listopad 2004 – březen 2005
Místo konání: regionální výukové centrum MSVK
Účast: 18 osob

Příloha č. 2: Statistické ukazatele činnosti MSVK v roce 2005

Popis	Roční plnění
Přírůstek knihovního fondu (k.j.)	28168
monografie, kartogr. dok., hudebniny	14151
monografie tuzemské	13151
monografie zahraniční	829
kartografické dokumenty tuzemské	94
kartografické dokumenty zahraniční	74
hudebniny	3
seriály	4161
seriály tuzemské	3595
seriály zahraniční	566
normy	2277
patenty	1504
firemní literatura	6000
zvukové záznamy	10
audiovizuální záznamy	0
elektronické zdroje	65
smíšené dokumenty	0
Úbytek knihovního fondu (k.j.)	7046
monografie	412
hudebniny	0
kartografické dokumenty	2
seriály	0
normy	482
patenty	0
firemní literatura	6150
zvukové záznamy	0
audiovizuální záznamy	0
elektronické zdroje	0
smíšené dokumenty	0
Rozdíl přírůstku a úbytku knihovního fondu (k.j.)	21122
Stav knihovního fondu	964039
monografie, kartogr. dok.	500567
hudebniny	155
seriály	96511
normy	49997
patenty	277093
firemní literatura	37877
zvukové záznamy	1250
audiovizuální záznamy	82
elektronické zdroje	507

Revize knihovního fondu (k.j.)	120791
Obsahová aktualizace (k.j.)	39527
Vazba knihovního fondu (k.j.)	4756
Počet docházejících seriálů (p.j.)	3805
Aktual. elektron. zdroje (p.j.)	7
Bibliografické a dokumentační záznamy	30238
Bibliografické a dokument. záznamy bez katalogizace	5441
Jmenná katalogizace (k.j.)	24797
monografie, kartografické dok., hudebniny	14618
seriály	3862
firemní literatura	6000
zvukové záznamy	249
audiovizuální záznamy	0
elektronické zdroje	68
smíšené dokumenty	0
Věcná katalogizace (p.j.)	17460
monografie, kartografické dok., hudebniny	10425
seriály	738
firemní literatura	6000
zvukové záznamy	249
audiovizuální záznamy	0
elektronické zdroje	48
smíšené dokumenty	0
Retrospektivní konverze záznamů	
knih (p.j.)	32494
seriálů (p.j.)	11
Požadavky na výpůjčky (p.j.)	313878
požadavky mimo MVS	308916
požadavky MVS	4962
MVS jiným knihovnám	4316
MVS z jiných knihoven	547
MMVS jiným knihovnám	58
MMVS z jiných knihoven	41
Uspokojené požadavky na výpůjčky (p.j.)	287994
uspokojené požadavky mimo MVS	283268
uspokojené požadavky MVS	4726
MVS jiným knihovnám	4124
výpůjčkou originálů	3748
kopiemi	376
MVS z jiných knihoven	511
výpůjčkou originálů	401
kopiemi	110
MMVS jiným knihovnám	57
výpůjčkou originálů	42
kopiemi	15

MMVS z jiných knihoven	34
výpůjčkou originálů	29
kopie	5
Výpůjčky (k.j.)	431080
prolongace (k.j.)	119684
Výpůjčky kromě MVS, MMVS (k.j.)	411791
Absenční kromě MVS (k.j.)	294095
monografie, kartografické dok., hudebniny	267838
seriály	13098
ostatní dokumenty	13159
Prezenční kromě MVS, MMVS (k.j.)	117696
monografie, kartografické dok., hudebniny	21284
seriály	34493
ostatní dokumenty	61919
Výpůjčky MVS, MMVS (k.j.)	19289
MVS - výpůjčky jiným knihovnám (k.j.)	17157
monografie, kartografické dok., hudebniny	3588
seriály	7809
z toho cirkulace	7683
ostatní dokumenty	3809
z toho cirkulace	3809
kopie	1951
MVS - výpůjčky z jiných knihoven (k.j.)	1863
monografie, kartografické dok., hudebniny	362
seriály	39
ostatní dokumenty	0
kopie	1462
MMVS - výpůjčky jiným knihovnám (k.j.)	141
MMVS - výpůjčky z jiných knihoven (k.j.)	128
Rešeršní a informační činnost, poradenství	40294
základní informace	31348
obsáhlé informace, konzultace	8877
písemná metodická doporučení, analýzy	69
rešerše	263
Uživatelé	9906
Návštěvníci	196923
návštěvníci půjčovny	158385
návštěvníci studovny	27232
návštěvníci půjčovny a studovny OSF	6421
návštěvníci OB	4689
návštěvníci OSK	196

Exkurze	16
počet účastníků	388
Výstavy	21
počet exponátů (k.j.)	6348
Vzdělávací akce	45
počet účastníků	543
vzdělávací akce pro knihovníky	34
počet účastníků	532
vzdělávací akce pro uživatele	11
počet účastníků	11
Publikace	149
bibliografie	1
rešerše	144
ostatní	4
Příspěvky do odborného tisku	8
počet stran	20
Poradní a pracovní orgány	40
počet zaměstnanců	58
Vzdělávání zaměstnanců (školení, semináře)	90

Příloha č. 3: Přehled pověřených knihoven

Město	Název knihovny	Počet obsluh. knihoven
Bruntál	Muzeum	54
Brušperk	Městská knihovna	9
Dobrá	Místní knihovna	7
Frydek-Místek	Městská knihovna	28
Frydlant nad Ostravicí	Městská knihovna	6
Hnojník	Knihovna Hnojník	8
Holasovice	Místní knihovna P. Křížkovského	22
Hradec nad Moravicí	Městská knihovna	18
Karviná	Regionální knihovna	45
Nový Jičín	Městská knihovna	78
Opava	Knihovna Petra Bezruče	48
Ostrava	Knihovna města Ostravy	12
Třinec	Městská knihovna	25
Vítkov	Městská knihovna	15
Vratimov	Městská knihovna	5